

Ebsikas, tule EBSi Üliõpilasesinduse sünnipäevale!

TUDENGILEHT

Estonian Business School - November 2008

Peep Aaviksoo:

“Eesti Nokiaks võiks olla eestlaste suhtumise muutmine.”

Loe lk 8-11

National Cuisine Evening -
at EBS
Lk 6-7

Ebsikana Kölnis
Lk 17-18

Ebsikas, kes laulab end läbi
elu
Lk 20

Majanduslangus muudab
ebsikate elustiili
Lk 13

Yoga helps to concentrate
and relax
Lk 19

Tšernobõl aastal 2008
Lk 22-23

Muudame suhtumist üheskoos

Pärast Peep Aaviksooga intervjuu tegemist hakkasin mõtlema pingsamalt tema lausele „Eesti Nokiaks võiks olla eestlaste suhtumise muutmine”. Õnneks või kahjuks pean temaga nõustuma – eestlaslik küünilisus ja kahjurõõm ajavad lausa südame pahaks. Samuti teeb meele kurvaks tõsiasi, et enamik eestlastelt tuleb emotsiooni välja kiskuda täiel jõul. Külmus ning emotsioonitus on ju sinisele elanikule tavapärane.

Olin vahepeal kuukese Eestist eemal. Reisisin ringi ning külastasin erinevaid Euroopa ja Aasia maid. Inimesed igal pool abivalmid, lahked, naeratavad ja emotsioonidest tulvil. Ja seda isegi siis, kui elati täielikus vaesuses, kus igapäevasel toidulaual oli vaid kausitais riisi ning katuseks pea kohal tüki plekki. Otse loomulikult harjusin sealsete inimestega ära. Meeldivate asjadega on alati lihtne kohaneda. Tagasi Eestisse tulles sain aga juba Kopenhagen-Tallinn lennul šoki, kui ebaviisakas üks eestlane olla võib. Hakkasin vaikselt oma istet alla laskma, kuid kuigi kaugele sellega ei jõudnud – selja taga istunud mees lükkas täiel väel vastu. Keerasin siis end vaikselt ümber, et viisakalt küsida, kas võin oma tooli alla lasta. Selle peale hüppas meesterahvas mulle kõrri ning kurjustas, et kas ma olen napakas, et ei saa aru, et ta ei mahu niigi istuma, rääkimata siis

Erakogu

Triin Rebane.

allalastud tooliga. Ehmatuse missugune, reaalsus lõi kuklasse. Tagasi Eestis. Oli sel mehel siis raske viisakalt paluda, et ma tooli alla ei laseks? Ilmselgelt oli kergem nähvata. Kena olemine oleks justkui koorem omaette. Selliste näidetega võiks täita terve ühe tudengilehe, kuna taolisi juhtumeid mul juba jaguks. Küll aga on mulle jäänud arusaamatuks, miks ei suuda keskmine eestlane inimeseks jääda?

Ja siinkohal pole vaja hakata rääkima, et eestlane on selliseks loodud ja vaata, kus me elame – pidevalt väljas külm, pime ja sopane, kellel siin veel jaksu rõõmus olla?! Meil on väga palju inimesi, kes justkui oleks teiselt planeedilt – säravad, rõõmsameelsed, toetavad ja innustavad. Miks siis ikkagi keskmine eestlane on mats? Mõelgem natuke kõik selle peale. Äkki suudame oma suhtumist muuta ning leiame sellega oma Nokia. Naeratav ja lahke olla pole ju nii keeruline...

Triin Rebane

Jokes related to the financial crises

How do you define optimism? A banker who irons 5 shirts on a Sunday.

What's the difference between Investment Bankers and London Pigeons? The Pigeons are still capable of making deposits on new BMW's.

What's the difference between an investment banker and a large pizza? A large pizza can feed a family of four.

I had a cheque returned earlier. "Insufficient Funds". Mine or the banks?

Why didn't the little boy get any pocket money this week? Cos his Mum's gone to Iceland!

Quote of the day (from a trader): "This is worse than a divorce. I've lost half my net worth and I still have a wife."

Sisukord

Peatoimetaja veerg	2
Uudised	3
Ülikoolis tuleb panna asjad tähtsuse järjekorda	4
EBS invades Oxford Brookes University!	5
National Cuisine Evening at EBS	6-7
Peep Aaviksoo: „Eesti Nokiaks võiks olla eestlaste suhtumise muutmine”.	8-11
Life in Beijing	12
Majanduslangus muudab ebsikate elustiili	13
The Danish City through foreigners' eyes	14
A trip where everything went wrong	15
Bilbao, Tallinn ja rahvuslikud konfliktid	16
Ebsikana Kölnis	17-18
Yoga helps to concentrate and relax	19
Ebsikas, kes laulab end läbi elu	20
Praktikal Dominikaani Vabariigis	21
Tšernobõl aastal 2008	22-23

Toimetatus

Peatoimetaja: Triin Rebane

Küljendaja: Piret Lain

Keeletoimetajad: Killu Paldrok, Nicola Hijlkema

Fotograafid: Rain Dorbek, Kristelle Sõöt,

Dimitri Korobtsov, Airi Saks

Toimetatus: Kaarel Tamm, Birgit Simm, Liisa

Toomlaid, Erkki Saarniit, Annika Neumann,

Kaspar Kägu

Kirjutage meile: tudengileht@ebs.ee

Helistage: 665 1365

Või astuge läbi: ruum 208

Väljaandja: EBSi üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 2000

Üliõpilasesinduse juhatuse valimised

28. novembril valitakse üliõpilasesinduse esinduskogu koosolekul uus juhatuse.

Juhatusse saab kandideerida kolmeliikmelise meeskonnana ning vajalikud dokumendid tuleb esitada hiljemalt 21. novembriks.

Rohkem infot kõige kohta saab

esindus@ebs.ee või telefonilt 665 1365.

Juhatuse eesmärk on üheaastase volituse ajal seista hea püstitatud eesmärkide elluviimise, üliõpilasesinduse arendamise ja selle töötajate motiveerimise eest.

Milline on semestri parim artikkel? Kes on parim ajakirjanik? Milline on parim foto?

Käesolevast aastast hakkame välja jagama EBSi Tudengilehe ajakirjanduslikke preemiaid. Kõikidel lugejatel on võimalik hääletada parim artikkel, ajakirjanik ning foto. Iga kuu lehe ilmudes on võimalik anda hääli oma lemmikule Tudengiportaali kaudu aadressil www.ebsikas.ee/tudengileht.

Kuu parimate näol selgitame välja semestri lugejate lemmikud.

Lisaks lugejate häälele osaleb otsustamisprotsessil ka žürii, mis koosneb ajakirjanikest, EBSi ja üliõpilasesinduse esindajatest.

Premeerimise eesmärk on tunnustada tublised ajakirjanikke ning avaldada neile tänu.

EBSi üritused novembris

13. november	Veeõhtu
28. november	EBSi Üliõpilasesinduse sünnipäev
28. november	EBSi Üliõpilasesinduse juhatuse valimised
3. detsember	Korvpall

Lisainformatsioon peagi tulekul!

Üliõpilasesindus korraldab iga viie aasta tagant ebsikate rahulolu-uuringu. Seekord on kaasatud kõik ebsikad – tudengid, vilistlased ja töötajad. Uuringu eesmärk on tõsta EBSi diplomi väärtust igapäevast kommunikatsiooni, õppekvaliteeti, infrastruktuuri, kaasatust, töösuhet jms puudutava informatsiooni sihipärase rakendamise kaudu. Uuringut täites on Sul võimalik mõjutada oma tuleviku elu lõpuni, mitte vaid tudengina.

UURINGUS OSALEMISEKS MINE www.ebsikas.ee/uuring

NB! Uuringut saab täita kuni 12. novembrini 2008!

Uuringu täitjate vahel loositakse välja hulk auhindu:

- **Peauhind on Christopher Howardi Londonis toimuv superkoolitus „Breakthrough to Success” kahele koos lennupileetiga Londonisse (väärtus ca 39 000 krooni)**
- EBSi balli pilet kahele (väärtus 1000 krooni)
- Üliõpilasesinduse sünnipäevapeo neli piletit (väärtus 4 x 100 krooni)
- EBSi logoga meened omal valikul (5 x)

Tutvu loosimise tingimustega lähemalt Tudengiportaalis www.ebsikas.ee/uuring-loos.

Tahad paremat? Anna teada!

Tudengileht otsib kaasautoreid

EBSi Tudengilehte on teretunud kõik kaasautorid, kes tunnevad huvi ajakirjanduse vastu ning soovivad proovile panna oma kirjutamisoskusi. Pole tähtis, kas oled EBSi tudeng, õppejõud või hoopiski väljastpoolt meie maja.

Kaasautorid kirjutavad siis, kui neil on tahtmist ning aega. Kindlad töökohustused puuduvad. Tehtud tööd premeerime vastavalt panusele.

Kui oled huvitatud, võta meiega julgelt ühendust!

News from the International Relations Department

In November we are receiving a variety of visitors:

10th – 14th November there will be a delegation of students from Arkhangelsk Technical University visiting EBS with Andrez Kazakov, who is a regular visiting lecturer here. They will have a special programme, but will also meet EBS students and participate in classes.

11th November the Russian Ambassador, Nikolai Uspenski will visit EBS and give a speech

14th November a delegation from Tallinn's twin town, Groningen in the Netherlands, will visit EBS.

19th November Jeff Jarvis from Monash University in Melbourne will be the speaker at the Alumni Dinner to be held at the Swissotel.

Ülikoolis tuleb panna asjad tähtsuse järjekorda

Annika Neumann
annika.neumann@ebs.ee

Mõeldes ülikoolielu peale, tuleb väikmõtetena pähe kohe kõik uus ja huvitav, uued tuttavad, rohkem vaba aega, paljudele ka uus elukoht. Ülikoolis vahetub vana suhtlusseltskond uuega ning tekivad omad käimised ja tegemised. See on noorusea teine pool, kus on rohkem iseseisvust ja vastavalt oma eriala valikule valmistatakse ette tuleviku tööks.

Minu ülikoolielu algas eelmisel aastal Tallinna Tehnikakõrgkoolis, kus erialaks oli hoonete ehitus ehk õppisin ehitusinseneriks. Alates eelmise aasta septembrist muutus kõik – uus elukoht, iseseisev elu ja rahaplaneerimine, uued tuttavad ja ka ajaplaneerimine. See kõik oli väga põnev ja huvitav, kuid varasem arvamus, et ülikoolis on õppida lihtsam, osutus täielikult ekslikuks. Ained on spetsiifilisemad ja tööd mahukamad ning tähtjad on tähtsad. Elu läks väga kiireks. Koolist lahkusin ma ainult isiklikel põhjustel. Terve suvi käisin erinevates kohtades tööl ja sain kogemuste võrra rikkamaks.

Miks ma valisin EBSi?

Kui aus olla, siis ei oleks ma pool aastat tagasi ettegi kujutanud, et hakkan siin õppima. Eelmine eriala tundus minu jaoks kuidagi kitsas ja seega arvasin, et võiks õppida midagi laialdasemat. Kuigi teadsin, et erakoolis õppimine on kallis, tegin valiku lähtuvalt informatsioonist, mida olin kooli kohta saanud. Sisseastujatele on väga hea üritus lahtiste uste päev, kus sai koos õppejõududega lauas istuda ja neile küsimusi esitada. See oligi üheks peamiseks eelduseks, miks ma siia kooli tulin. Leidsin endale sobiva eriala – võõrkeeled ja ärikorralduse. Teadsin kohe, et tahan seda õppida, sest kui tean keeli ja mul on teadmised äritegevusest, avaneb mul võimalus töötada erinevatel ametikohtadel.

Võrreldes TTKga olen ma aru saanud, et siin toimub aktiivsem elu ja eriti just üliõpilasesinduse poole pealt. Üliõpilasesindus on EBSis kuidagi paremini korraldatud ja muudab ebsikate elu väga huvitavaks ja mitmekülgsemaks. Mõlemad koolid on vastavalt oma valdkonnale hästi ja professionaalselt organiseeritud.

Kaks kuud EBSis

Ülikoolielu nende kahe kuu jooksul on olnud ühelt poolt väga lahe, sest pidevalt toimub midagi – üritused, tutvumine teistega ja uute teadmiste saamine. Kindlasti on kõik uus ja huvitav ning eks alguses ole ikka palju sagimist ja kohanemist uue kooliga. Teiselt poolt on õppida palju ja see võtab oma aja ära. Asjad tuleb panna tähtsuse järjekorda. Siin koolis olen aru saanud, et kui sul on mingi mõte või soov, mis sa teha tahad, siis tuleb sellega juba kohe ja täna tegelema hakata!

ÄRIMEESTE KOHTUMISPAIK AASTAST 1937

- ÄRIHOMMIKUSÕOGID
- ÄRILÖUNAD

UUS MENÜÜ al 01.10
PEAKOKK RAIMO LAID

DINE IN STYLE

RESTORAN MOSKVA
Vabaduse väljak 10, Tallinn
www.moskva.ee
Tel 8404694

EBS invades Oxford Brookes University!

Nicola Hijlkema, Vice Rector for International Relations

In October, you could be forgiven for thinking that Estonian Business School was moving to Oxford! Rector Peeter Kross and Vice Rector Nicola Hijlkema spent three days visiting our partner university on 8th – 10th October. During their visit they met this year's two ERASMUS students, Teele Loss and Kadri Lumila (see picture). Finally, Aet Toots spent 10 days in Brookes teaching an accounting course, whilst John Playle from Oxford was teaching here in Tallinn.

The hotel where the delegation stayed was formerly Oxford Prison, and Peeter Kross remarked that he had never been in prison before!

In 2007-2008 the first student from EBS, Pärtel Tomberg, went on exchange to Oxford Brookes in 2007 – 2008, and liked it so much he transferred into the Brookes programme. He will be the first Estonian ever to graduate from the university. This year there is an even bigger number applying to go to Oxford Brookes.

Many students ask about exchanges with the UK, but it is difficult to arrange as British students do not like to go abroad and their universities do not wish to keep taking Estonian students without any kind of reciprocal interest from their own students. For this reason, we have been looking at ways in which we can provide an opportunity for our students to benefit from a year or more in the UK, and decided that we should approach Oxford Brookes about setting up a double degree programme similar to that with Lancaster.

During their stay in Oxford, Peeter Kross and Nicola Hijlkema met the Director of the Undergraduate Programme, as well as the Dean of Oxford Brookes Business School, the Director of Graduate Programmes, and the head of the MBA Programme. They discussed the question of the double degree at Bachelor level, and are happy to report that Oxford Brookes is very positive about this strengthening of our links, and that such a double degree will probably become possible from the next academic year.

Next month, we will give you more information about this cooperation, including an article by Aet Toots on her teaching experience in Oxford, and some comments from Teele Loss and Kadri Lumila.

EBS staff in Oxford Brookes University.

National Cuisine Evening at EBS

Liisa Toomlaid

When I started to organize this evening I though that it would be impossible to get all the guys to cook, however I have to admit now that it was wrong to think that. Me and the other International Club people were delighted to see so many Erasmus students taking part in the event. It was GREAT!

Ikevald Kaspar Rannap started the evening singing an Estonian song. That was really nice and the ones who knew the song sang along. After that everyone had the chance to try all the different dishes.

Many of the guys were the only ones to represent their country, for example Roman from Switzerland and Johnathan from Venezuela. I have to say that both of them were popular because their food was finished already at the beginning of the evening. For example Roman made a Swiss speciality which is called Raclette. It is melted cheese with potatoes and pickles and Johnathan made Venezuelan food and in my opinion it was really delicious. Although they were not the only ones there who put really big effort in cooking, everyone who participated - Italy, Australia, Greece, Hungary, Spain, Poland,

Ülaine Vilumets

EBS International club in its glory.

France, Germany, and also Estonia were absolutely wonderful. Estonians offered bread with anchovies, vodka, pickles, Kama, some candies etc. It was also nice to catch up with other students.

The night was a great success and I have found out that we have really creative and amazing cooks studying in our school.

Students about the Cuisine Evening:

Kristi Saaremets, manager of International Club

This year's National Cuisine Evening was once again successful and fun. Erasmus students had the opportunity to taste how Estonian Vodka tastes with kiluvõileib and of course all the lovely foods from different countries were represented as well. This year Ikevald welcomed the Erasmus students with an Estonian song which gave a glance also to Estonian music.

Leah, Australia

National food night was a great chance to learn more about our fellow Erasmus students' culture as food makes up a big part of a country's culture. Being Australian it was difficult to come up with foods, as we do not have traditional foods as such; that being said, it was highly satisfactory to see the looks on people's faces when they tried our national spread Vegemite, and to hear nice things about our 'lamingtons'. Overall the night was great fun, and it was fantastic

Ülane Vilumets, Estonia

The coolest thing about the National Cuisine Night was that even though everyone had very little notice and one day before we had no idea who was going to come and who not, then surprisingly both of the tables were eventually

Ülane Vilumets

Food à la Venezuela.

Happy participants.

full of food. Even many boys had taken the time to really cook instead of just buying some snacks. Especially the German boys :D, so there were tons of interesting hot dishes to try. The most memorable experience for me was the chocolate cake by the French students and when it was gone I even had to steal it from others' plates. But maybe it's just me and my love for chocolate :) The most exciting and spicy moments about the Estonian dishes were the expressions on Erasmus students' faces – especially after eating kama or fish sandwiches. And some things I even couldn't make foreign students try. All in all it was a great night and the only thing missing was an entertainment program, but on the other hand it seemed that getting a room full of young people to be quiet

even for one song was a mission impossible.

Risto Saaremets, Estonia

Although the weather outside turned cold and windy, inside we had a good time tasting varieties of foods ranging from the French quiche to the Swiss raclette. The musical vibes set a nice mood and our karaoke maestro did a good job at breaking the ice. Apart from the drinks running out too early and having to eat soup from plastic drinking cups, I felt everybody had a great time that night.

Angela, Italy

The national cuisine evening is a good opportunity to know different cultures and countries. All people love food and drink so it

is a good way to stay all together and to spend a nice evening. To improve this event I suggest to highlight more the names of the dishes and their story, if they have ones, because I have tried a lot of dishes but I didn't know anything about them.

Maria Külvja, Estonia

Many countries were present, the outcome was amazing, very delicious food and people enjoyed the preparations and eating together. The aula was big enough so there was plenty of space to mingle and just chill around. On the whole, a great success this event - absolutely positive that everyone who took part in it was satisfied.

Fun by Italians and French.

Italian food.

Peep Aaviksoo: „Eesti Nokiaks võiks olla eestlaste suhtumise muutmine”.

Triin Rebane

Triin.Rebane@ebs.ee

EBSi vilistlane Peep Aaviksoo on üks tuntumaid tippjuhte Eestis. Varasemalt suuretevõtete tippjuhina oli ta pidevalt avalikkuse tähelepanu all, nüüd ajab vaikselt oma asja ning on omi asju tehes õnnelik. Intervjuus räägib Peep haridusest, karjäärist, ärist ja elust enesest.

1974. aastal otsustas Peep asuda õppima Tartu Ülikooli kehakultuuri erialale. Valik tundus tol ajal ainuõige – koondise tasemel korvpallurina tundus treeneriks õppimine loogiline. Korvpall oli toona tema elus nr 1 ning sellest loobumine tundus võimatu. Peep leiab, et treeneriharidust tuleb võtta juhtimisharidusena, sest treener on selgelt juht, kes komplekteerib meeskonna ning paneb selle eesmärgi nimel tegutsema. Treeneriametit pidas Peep ainult lühikest aega, kuna – nagu praegugi – olid ka tol ajal treenerid alatasustatud ning saadavast palgast soovitud viisil ära elada oli peaaegu võimatu. Pealegi tõmbas Peepu magnetina enda poole ärivaldkond. Ärihuvi tuli elust enesest – kuna põhitöökohal maksti suhteliselt kesiselt, tuli leida kohti, kus lisa teenida.

90ndate alguses sai Peebule selgeks, et lisaks äriavaimule oleks vaja ka teoreetilisi teadmisi. Otsus astuda EBSi magistriõppesse tuli lihtsalt ning siiani pole tal tulnud otsust kahetseda.

Mida EBSi aastad teile andsid?

EBSi kogunes rida ettevõtlikke inimesi. Pean väga lugu neist, kes saavad küll igapäevaste asjadega hakkama, kuid julgevad endale tunnistada, et nad vähe teavad. Ja kui sa vähe tead, siis pead juurde õppima. Tean väga palju juhte ja edukaid inimesi, kes arvavad, et nad ongi nii targad ega pea midagi rohkem õppima. See on nende valik. Mina kuulun kindlasti nende hulka, kes arvavad, et sa pead kogu elu õppima.

EBSis oli reaalne rakenduslik majandusõpe tol hetkel vajalikum kui selline klassikaline

Peep Aaviksoo CV

Haridus

1979 Tartu Ülikool (kehakultuur)

1993 Estonian Business School (MBA)

2001 London Business School (Executive Programme SEP48)

Karjäär

1994–1996 RAS Eesti Loto juhatuse liige

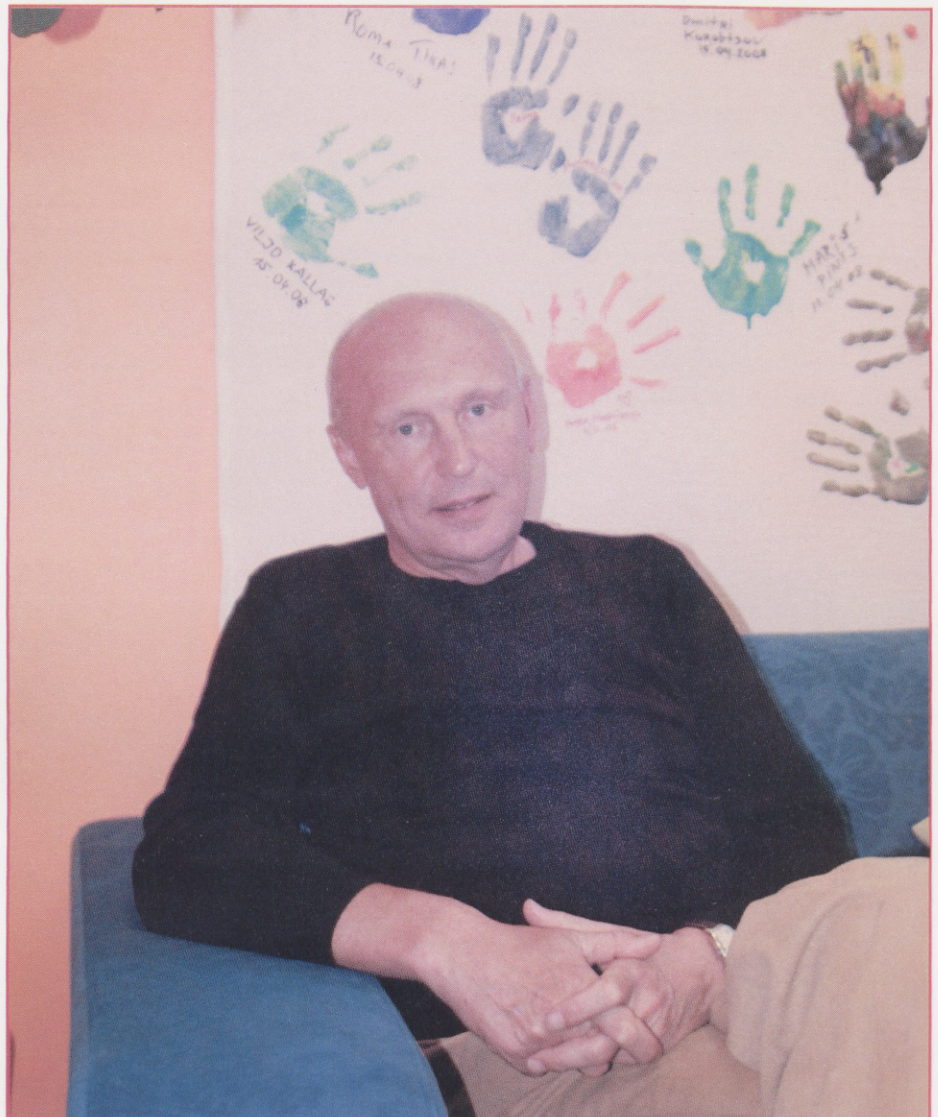
1996–1999 AS Norma peadirektor ja juhatuse esimees

1999–2003 AS EMT peadirektor ja juhatuse esimees

2004–2005 Tallinna abilinnapea (vastutav linna planeerimise eest)

Alates 2005. aastast IPC Romania OÜ partner

Lisaks kuulub Peep ka Estonian Business Schooli nõukogusse, on Tallinna Rotary Klubi ja Eesti Olümpiakomitee Täitevkomitee liige ning Eesti Korvpalliliidu president. Peep on ka Rumeenia aukonsul Eestis.

Peep Aaviksoo.

majandusteadus, mida siiani Tartu Ülikoolis ja TTÜs õpetatakse. Mitte et selles midagi valesti oleks, aga kui sa oled reaalses ärielus ja tuled magistriõppesse, siis praktikale oluliselt lähemad asjad on olulisemad. Olen

Olen veendunud, et magistriõppesse tasub tulla ikka siis, kui praktiline kogemus reaalsest elust ja ettevõtlusest on olemas.

veendunud, et magistriõppesse tasub tulla ikka siis, kui praktiline kogemus reaalsest elust ja ettevõtlusest on olemas. Siis saad kõik koolipingis ammutatud teooriad kohe üle kanda keskkonnale, kus sa parajasti töötad. Nii on väärtus oluliselt suurem kui lihtsalt teooriate päheõppimisel.

Aga praegu ju just räägitakse, et bakalaureusekraad üksi pole enam midagi ning et tuleb kohe otsa ka magistrikraad teha...

Olen sellega päri. Bakalaureusekursuse läbimise järel peaks noor aru saama, mida ta tegelikult tahab ja mida tahab süvendatult edasi õppida. Ikkagi jään ma aga selle juurde, et praktiline kogemus kulub ära, nagu ka välismaal stažeerimine. Soovitan kõigil, kel vähegi võimalik, veeta semester välismaal. Mujal praktiseerimine aitab palju paremini aru saada, kuidas asjad maailmas toimivad.

Raul Mee

Peep abilinnapeana 2005. aastal.

Kui saaksite aega tagasi keerata, kas astuksite siis ikka uuesti EBSi?

Jah. Ma olen selle valiku üle väga rahul.

Investeerisin oma esimese ettevõtlusest teenitud raha haridusse, partner a g a lihtsalt

elas selle ära. Usun, et see on olnud üks mu paremaid investeeringuid.

Olete õppinud ka London Business Schoolis. Kuidas te sinna sattusite?

Täpselt sama asi – ma arvan siamaani, et olen rumal. Ärihariduse poole pealt on LBSi Executive Programme üks parimaid. Pole

Ma arvan siamaani, et olen rumal.

paremat kohta enda täiendamiseks koos tippjuhtidega üle maailma. Kindlasti äärmiselt kõrge tasemega ja hea kogemus. Igat penni väärt.

Aga miks just see programm?

Eks ikka *faculty* ehk õppejõudude pärast. Sama, miks paljud valivad EBSi – nimed müüvad. Kõige suuremaks väärtuseks seal pidasin aga kaasõpilasi. Minu grupis oli Uus-Meremaa minister, Saudi Araabia naftakompanii aseesimees ja KLMi asepresident. Selliste erinevate juhtidega kogemusi jagades õpib rohkem kui kõiksugustest juhtimisraamatutest ja tihti ka õppejõududel.

Väga palju on noori, kes lähevad ärijuhiks õppima. Mida teie soovitaksite noortel õppida?

Õppimaks ärijuhtimist peab olema ka äri, mida juhtida. Kõige tähtsam on, et noortel oleks ettevõtlikku vaimu. Tähtis on, et tegutsesid ning alati polegi kõige olulisem, mida sa õppinud oled. Hea spetsialist ja meisterlik käsitöölaine on alati hinnas, aga õppida tuleb ikka seda, mis meeldib, innustab ja leiva lauale toob.

Kui palkate noori tööle, siis mis on teie jaoks kõige olulisem – diplom, kogemused või isikuomadused?

Kindlasti isikuomadused, kõik muu on õpitav. Maineika ülikooli diplom ei taga ju veel head tulemit. Inimese soov olla omal ala parim olenemata sellest, mida ta teeb, on kõige

Inimesel peaks olema uhke tunne oma töö üle, et näed, mina tegin selle asja ja tegin nii hästi kui võimalik.

tähtsam. Inimesel peaks olema uhke tunne oma töö üle, et näed, mina tegin selle asja ja tegin nii hästi kui võimalik.

Olete töötanud väga kõrgetel positsioonidel. Kas juhiomadused on teie arvates kaasa sünninud või on neid võimalik õppida?

Arvan, et paljud omadused tulevad sünnides ja arenedes. Samas leiame, et väga palju annab ka õppida. Hindan tsitaati „Liidriks sünnitakse, juhiks on võimalik õppida”.

Mis on juhiks olemise juures kõige raskem ning mis on nii-öelda präänik?

Kindlasti vastutus. Vastutad nii omanike kollektiivi kui ka kõikide sõnade ja tegude eest väljaspool tööaega. Samuti oled pidevalt pingel all. Präänikuks on kordaminekud ja toimiv meeskond. Kui näed, et miski läks hästi ja nii sina kui ka sinu meeskond on rahul, siis see on juhina edasiviiv jõud. Ma ei pea õigeks neid juhte, kes koondavad enda ümber keskpärase meeskonna, et siis ise targem välja näha. Õige juht koondab enda ümber endast targemad inimesed, sest niiviisi on töö tulemuslikum. Juht ei saa olla kõikides valdkondades ala tippspetsialist.

Millisena te end juhina näete?

Meeskonnamängijana. Inimene, kes ei karda otsustada ja oma arvamust välja öelda. Samas pole ma väga leplik, vastumeelsust ja rutiini ma pikalt ei kannata.

2004. aastal astusite poliitikasse. Kuidas abilinnapea-aastad edasist elu mõjutanud?

Seda aega võib nimetada minu kolmandaks ülikooliks. Sain tundma õppida avalikku sektorit ja selle tagamaid. Lisaks maksti stipendiumi ka veel! (*Naerdes*). Äris on tähtis efektiivsus ja tulemuslikkus, avalikus sektoris valijate rahulolu. Kindlasti olen avaliku sektori töötajate suhtes tolerantsem, sest seda tööd tuleb ka teha ja tegijad tahavad seda teha hästi, aga arvestada tuleb poliitilisi realiteete.

Kas teid võib kunagi näha poliitikas jätkamas?

Pigem mitte. Olen rahul selle kogemuse ja nende teadmistega, mis sealt sain.

2005. aastal suundusite

kinnisvaraärisse. Kust järsku selline suund ning miks just Rumeenia?

Kinnisvara mind sellega tegutsema just otseselt ei meelitanud, pigem Rumeenia kui riik ja juhuste kokkusattumine. Rumeenia tänapäeval on umbes nelja-viie aasta tagune Eesti. See on nii-öelda ajas tagasimineku ning siin omandatud teadmised ja kogemused saame hõlpsasti üle kanda Rumeeniasse. Lisaks soovisin saada välisinvestori kogemust. Siia maani olen rahul, põnev on. Olen oma otsustes vaba ja see on peamine. Pealegi oleme siiani oma asja hästi teinud.

Millised on teie ambitsioonid seoses äri Rumeenias?

Erilisi ambitsioone pole, tegutseme projektipõhiselt. Kui ma sellega kunagi alustasin, panin omale ajalimiidiks 3–5 aastat.

Nüüd on kolm aastat täis ning teatud mõttes olen hakanud oma asju ringi sättima. Olen väga palju oma aja ja pere arvelt tööd teinud, kuid maailmas on nii palju asju, millega sooviks veel tegeleda. Äriliselt aga peab raha olema nii palju, et oled oma otsustes vaba.

Kas kahetsete, et olete nii palju oma aega äri peale kulutanud?

Absoluutselt mitte. Olen nautinud oma tööd. Inimene peab hommikul tundma, et ta tahab tööle minna, mitte et ta peab. Tegelikult tuleks mõelda sellele, et töökohta tuleb siis vahetada, kui enam hommikul rõõmuga tööle ei lähe.

Inimene peab hommikul tundma, et ta tahab tööle minna, mitte et ta peab.

Raul Mee

Peep EMT aegadel.

Milline töötapp on teie elus olnud kõige põnevam?

Kõik on põnevad olnud. Loto ajal oli suur väljakutse teha nõukogulikust spordilotost euroopalik loto. Norma päevil oli väljakutseks viia firma börsile. Norma on ikkagi Eesti tööstuse lipulaev, kõik valitsused ja ajastud üle elanud. Samuti oli põnev lääne turule tõestada, et ka siit võib tulla kvaliteetset toodangut. EMT oli äärmiselt kiiresti arenev ettevõtte ega jää kindlasti alla maailma tiptasemele. Kõik on olnud head kogemused, mida õnneks ei saa keegi ära võtta.

Aga kumb teile ikkagi rohkem meeldib – juhtida suurettevõtet või ajada oma asja?

Erinevatel eluetappidel on meeldinud teha erinevaid asju. Suurorganisatsiooni kogemus on minu meelest väga oluline, lausa kuldaväärt. Pärast töökogemust suurettevõttes on edaspidi oluliselt lihtsam. Kuid hetkel meeldib mulle eraettevõtlus ning see, mida ma teen.

Kas Eestis on mõni ettevõtte, mille juhina sooviksite töötada? Et kui tullakse ja pannakse pakkumine lauale, siis ei suudaks te ei öelda?

Hetkel ei ole. Minu meelest on siiani EMT kõige „seksikam” ettevõtte Eestis. Ja seda ma olen juba juhtinud. Keeruline on leida ettevõtet, kus tunnetad, et just sina saaksid asju paremaks muuta ja et sa ise seda naudiksid.

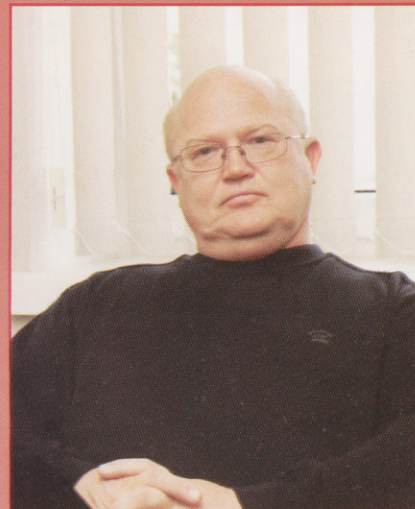
Minu meelest on siiani EMT kõige „seksikam” ettevõtte Eestis.

Aga kas tulevikus on taas võimalus, et näeme teid mõne suurettevõtte eesotsas?

Never say never. See peaks olema ikka midagi väga huvitavat. Et hommikul läheks silm särama, kui tööle peab minema. Mis see oleks, seda ei oska praegu öelda.

Peebuga kohtusin EBSi magistriõpingutel ja koos mitme hea sõbraga õppisime ja stažeerisime ka Ameerikas. Saatuse tahtel olime pikki aastaid ka naabrimehed. Üks organisatsioon, millest artiklis juttu ei ole, on Magistrite Klubi, mille esimese presidendina Peep teatepulga mulle üle andis. EBS on meile selgeks teinud, et elukestev õppimine ei ole pelgalt sõnakõlks ja elukestva õppimise heaks näiteks on ka Peep. Ehmusin üksipäev isegi, kui leidsin, et olen juba 45 aastat õppinud ja ikka tunnen, et teadmistest on puudu – siin oleme Peebuga sama meelt. Peep on hea sõber, aus, abivalmis, ustav – temaga olen valmis luurele minema. Üks väheseid asju, mis meid eristab, on see, et Peep avaliku sektori juhtimisse pigem tagasi ei kipu. Mulle isiklikult hetkel jälle tundub, et avalikus sektoris toimetamine on minu ala... Eestis on heade spetsialistide pink kahjuks lühike, samas häid tegijaid on mõlemasse sektorisse vaja!

Urmas Arumäe MBA, LLM
EBSi doktorant

Arno Mikkor

Urmas Arumäe.

Kuulute ka mitmesse organisatsiooni: Eesti Korvpalliliitu, Tallinna Rotary Klubisse, Eesti Olümpiakomitee Täitevkomiteesse ning EBSi nõukokku. Tagatipuks olete veel Rumeenia aukonsul Eestis. Miks te seda kõike teete?

Egoistlik huvi vaimselt rikastuda. Pean elus üheks olulisemaks asjaks suhtlemist. Anda oma teadmisi ja kogemusi teistele ning saada vastu nende omi. Samuti on tihtipeale lugu nii, et ma ei oska ei öelda. Aga ma teen seda kõike hea meelega ning niikaua kui see nii on, siis on hästi.

Mis võiks teie arvates olla Eesti Nokia?

Eesti Nokia võiks olla eestlaste suhtumise muutmine. Eestlaslik küünilisus ja kahjurõõm on inetud. Peaksime üksteist rohkem innustama. Ettevõtlikkus, positiivsus ja nutikus peaksid olema meie edasiviivad jõud ja eriti nüüd tuleb nii riigil kui ka ettevõtjatel seljad kokku panna.

Pea ka kohustusliku küsimuse ära küsima. Kas praegu on õige aeg Eestis kinnisvara soetada või tuleks veel oodata?

See on nüüd miljoni dollari küsimus. Nõudlus pole kadunud, see on selge. Head asjad lähevad ikka kaubaks ja hetkel võib saada huvitavat asju, kui on „pikka raha”.

Aga kas teie ostate omale kinnisvara Eestisse juurde?

Ei, on paremaid kohti.

Nagu näiteks?

Rumeenia ning teised Balkani maad. Risk on küll suurem, kuid tootlus see-eest parem.

Mis on teie elumoto?

Tahan olla õhtuks targem kui hommikul ärgates. Minu edasiviivaks jõuks on rahulolu, mis tuleb tegutsemisest ja toimetamisest ning sellest, et sa oled kellelegi vajalik.

Life in Beijing

Kaspar Kägu
kaspar.kagu@ebs.ee

Our student Uku Sukles decided to take a mayor step and go to study in China, Beijing. Now Uku has been there for couple of moths. EBS Tudengileht is going to publish some extracts from Uku's blog.

First week in Beijing : 6 vs 1

On Monday, September the 8th I start my travel to Beijing. The flight from Helsinki is delayed for hours and at 1AM finally canceled. It is postponed 24h. Some are quite upset, I figure I'll go with the flow this time, no need to get excited.

When I finally arrive on the 10th, two students from Beijing Technology&Business University (BTBU) meet me at the airport. It turns out that the school has only cars with odd numbers, so they are not allowed to drive that day. We take the bus to the university, about an hour's drive. Leon and Fiona (their English names) are very helpful.

My dormitory is located just next to the school. I have a single room, Chinese students live a bit further and follow the local standard, i.e. 6 people in one room. The room has seen its days, but nothing to complain about. It even has an AC and a TV.

On Sunday I am invited to a reception in the Kempinski Hotel. It is held by the Estonian ambassador Andres Unga. I congratulate the Estonian Paralympics swimming team. Kardo won a bronze. I also meet the Estonians living in Beijing. For example, one of them is studying Chinese medicine and owns a private-practice in Tallinn. Another 26y old Estonian is responsible for setting up a production plant for a global company. What's more, Mrs. Evelin Ilves pays a visit and we have a conversation about the life in Beijing and some ideas for the future. All in all, there are many successful and interesting Estonians.

On Tuesday I wake up at 6:30AM to go and see the Paralympics athletes. It is held in the Bird's Nest. As both my dormitory and the stadium are fairly in the center, it still takes us about 2h to get there. And another hour in the queue. Crazy. But it is worth it.

Second week: Ai sha ni ya, not Australia!

Ni hao (English: hello). This week has been full of experience. We have visited many shopping malls and markets, different restaurants and parts of the city (fact: population 17.4+ million). I have met all of the other international students coming from Sweden (10), Finland (2) and the States (3). I have had the first lessons at school and learned a lot about the Chinese people.

Uku is happy that he decided to study in Beijing.

When I state my country, it puzzles people. Usually they reply yes, of course. However, when we have the next conversation, I usually receive questions like how is life in Australia. Or in Austria. Even though I always try to stress Est-onia, it still remains unclear to most. Yet, thanks to my Chinese friend Huodake, I figured out the antidote - you just have to use the Chinese name for Estonia - ai sha ni ya.

First school day this semester, should it still feel exiting after 14 years of 1st of September? My first lesson, Chinese writing, starts at 8 o'clock. The teacher speaks poor English, but she is still understandable. None of the 15 international students have learned Chinese, the most spoken language in the world before. We have 4 classes in a row and finish at 11:30AM. Long morning. But educational. Besides preliminary techniques for writing, I also learn that one has to visit the Great Wall of China in order to be a real man. The next class is Chinese Finance Market and it captures me. Can't wait for the next lesson that is unfortunately 2 weeks away (national holiday's and break from school from 27th of Sept to 5th of October). By the way, this is the time when ca. 100million locals travel across China and Beijing is expected to receive 2million local "tourists".

Other classes on Tuesday and Wednesday seem quite interesting as well - Chinese speaking, local insurance market and advertising. Although the teachers seem to have difficulties with fluent English, one can still understand the point.

You can find out about Uku's adventures in China from our next newspaper!

Hong-Kong - Victoria Peak.

Majanduslangus muudab ebsikate elustiili

Kaspar Kägu
kaspar.kagu@ebs.ee

Tänavu on väga aktuaalne olnud majanduslanguse teema ning kõik sellega kaasnev. Olen kuulnud paljudelt sõpradelt-tuttavatelt, et majanduslanguse süvenedes on nad hakanud rohkem kokku hoidma. Otsustasin uurida ebsikatelt, kuidas on majanduslangus mõjutanud nende sissetulekuid ning elustiili.

Riho Saksus on EBSi vilistlane, kes omandas bakalaureuse kraadi võõrkeelte ja ärikorralduse erialal käesoleval kevadel. Riho töötab jäätmekäitlustehnoloogiat ja sellekohast konsultatsiooni- ja nõustamisteenust pakkuva ettevõtte VarmaPartner OÜ juhatuse esimehena.

Toomas Tuul

Riho Saksus.

osaste ettevõtete majanduslikust olukorrast. Siis andis majanduslangus väga teravalt tunda. Nüüd, kui alustasin tööd Ernst & Youngis, ei oska veel kommenteerida.

lase ka täisvõimsusel huuata ja hambapesu ajaks panen veekraani kinni jne. Aga see tuleb ilmselt ka rohelisest suhtumisest!

Christian: Majanduslangus ei ole minu sissetulekuid mõjutanud. Küsisin ka sõpradelt, kas nende elustiil või sissetulekud on muutunud, ja sain vastuseks, et märkimisväärselt mitte.

Kas majanduslangus on muutnud kuidagi ka teie elustiili? Kas olete hakanud millegi pealt ka kokku hoidma?

Riho: Majanduslangus otseselt mitte, pigem mõjutab igapäevaelu ja tarbimist pöörane inflatsioon. Sama raha eest saab poes osta järjest vähem kaupa, kommunaalteenuste hinnad on hüpanud lakke, seega tuleb lati sama kõrgel hoidmiseks endal järjest rohkem pingutada. Muide, avastasin hiljuti, et tehasepoodidest saab samu riideid vähemalt poole odavamalt kui kaubanduskeskustest. Põrandaküttel ei

Meribel: Olen suhteliselt kokkuhoidlik, kuid vahel luban endale liiga palju! Vaatan ikka hinda ja tean enam-vähem, kui palju miski maksab. Praegu hoian kokku bensiini pealt ehk kõnnin tööle ja koju ning üritan ka lõunasöögi tööle kaasa võtta. Kui vähegi võimalik, ostan riided välismaalt, sest seal on tihti peale palju odavam.

Christian: Elustiil on kindlasti muutunud. Väljaminekud kütuse ja toidu peale on märgatavalt tõusnud, seega olen mõningal määral vähendanud kulutusi meelelahutuse peale.

Kolme ebsika kommentaarist on meeldiv järeldada, et ebsikate sissetulekuid majanduslangus mõjutanud ei ole. Küll aga on tulnud muuta elustiili ning hakata kokkuhoidlikumaks!

Rain Dorbek

Christian Kossinov.

Meribel Mürsepp on lõpetanud EBSi bakalaureuse ning nüüd tudeerib rahvusvahelise ärijuhtimise magistrantuuris. Meribel töötab Ernst & Youngis audiitori assistendina.

Christian Kossinov õpib rahvusvahelise ärijuhtimise eriala kolmandal kursusel. Christian töötas suvel karusnahkade parkimise- ja töötlemistehases Estonian Fur Factory projektjuhina.

Kuidas on majanduslangus mõjutanud teie sissetulekuid?

Riho: Kuna meie tegevusvaldkond areneb Eestis väga kiirelt ja on pidevalt aktuaalne, siis püsib huvi ja nõudlus meie pakutava teenuse vastu jätkuvalt kõrge, pigem isegi järjest kasvab. Seega pole olnud põhjust oma palganumbrit vähendada :)

Meribel: Suvel töötasin firmas Vain & Partnerid, kus minu sissetulek sõltus suures

Rain Dorbek

Meribel Mürsepp (keskel).

The Danish City through foreigners' eyes

Peter Zupan
Erasmus student, Hungary

Being an Erasmus student is an extraordinary challenge for each of us. For many exchange students, these months are the first in their life that they live alone, they have to get ahead on their own, cannot count upon anyone, have to face problems they have never experienced yet.

It is not that easy to find our ways here, to arrange all necessary issues for living. New friendships, new teachers, a new city, an unknown language, a different way of living. These, one by one are decisive affairs of our Erasmus semester.

It must have been one of my best choices in my life to come to Estonia, and not to any other country. All Baltic States, and especially the

It must have been one of my best choices in my life to come to Estonia, and not to any other country.

northernmost, have always meant something mysterious to me. Something, what I always wanted to explore. Mighty castles, compelling nature, and the sea, what I can never see at home.

Life is pretty good here. I do not tell you lies if I say that all of us enjoy their stay in Tallinn's imposing city, especially at EBS. What we are surrounded by: friendly people, good teachers, loads of events and trips organised for us.

Worthy of mention, this is the first year, that EBS has the chance to greet an exchange student from Venezuela. Jonathan – who must be known by many of you – told me that he has not regretted even a minute he spent here.

So, how is life here? What do you think about this city in general?

First of all, I must tell you, that I really adore living here. Everything is much better than I expected. I was quite afraid of the weather, so I packed all my warm clothes.

It must be very different from Venezuela. Are you waiting for the snow?

Yes, exactly! I have never touched snow in my life. I only saw it sometimes on distant mountain peaks. I am really curious how it will be like! Anyway, the weather is not that bad. The chilly wind often refreshes me, so there is no problem with the Baltic climate unless it starts raining!

What do you think of the people? Are they different than in Venezuela?

Yes, they are. I can see many differences. For example, people here are much more closed and cold than I am used to. It is easier to make friends in Venezuela, I think.

You have mentioned girls. What do you think of the ladies here?

They are just beautiful. Their face, their eyes, their amazing blue eyes... exactly my taste! *(even larger smile)*

You told me that you liked the country. Have you been to other cities around?

Yes, we had a trip to South Estonia. We visited the summer capital, Pärnu, spent a day in a national park, and participated in a canoe trip. It was fun!

People here are much more closed and cold than I am used to.

Any other places?

I went to Riga with some friends. Comparing it to Tallinn, it was a bit strange, people were rather unfriendly. I think Tallinn is much better. Not to forget, I have been to Finland as well.

Are you homesick?

Not at all. I have many good mates here, and I know that I will go home in some months. So, life is okay here. I am content with the prices as well, quite similar to Venezuela. The only thing that is much more expensive is rental. And petrol! *(laughing)*

What are you laughing at?

In Venezuela, when I fuel up my car, I spend as much as one litre of petrol costs here!

My last question, why Estonia?

Funny, but the clue is the weather. I could have chosen Iceland, Finland, or Estonia. I thought this must be the warmest of these three. I also hoped that I could find affordable prices, nice girls, and a completely different culture here.

Cultures can be different, but not unknowable. One of the major advantages of this exchange programme in my opinion is that we are given the chance to get to know other cultures, other ways of thinking, other people, and perhaps to make international friendships, that will last forever.

Jonathan from Venezuela.

A trip where everything went wrong

Ülane Vilumets
Julia Romanovitch

The motto of this trip could have been – if something can go wrong, it probably will :) It all started with departure... Although me and Julia were very prepared for all the culture differences and asked everyone to be ready by EBS at 4.30AM, things still didn't work out as they could have. Our secret plan was to start the trip at 5AM, so even if some people are late, we can still take off at a fairly reasonable time, but surprise surprise – who was missing was everybody's friend Nacho. After nearly 30 failed attempts to reach him on the phone we decided

and the weather that welcomed us was cold and rainy. First we had a bus tour in the city and then reached our hotel. As our guide Svetlana said – our hotel is one of the best hotels in St Petersburg... IF you like soviet design :) And we did – even the wallpaper in our rooms was so authentic that some of us couldn't keep from taking pictures of it. We used our rooms to throw some very exciting parties which included trying Russian pickles, marinated mushrooms, different sweets and of course – Russkij Standart. Besides, we had a reason to celebrate, because our friend Nacho really did come after us and reached St Petersburg by 19.00.

On Friday we visited the world's biggest art museum Hermitage, where we had a guided tour with our new Russian friend Svetlana. She wasn't exactly excited about some of us wanting to spend more time at the Hermitage or some of us getting lost on the way, but I guess if you have to deal with a group of 42 young people, it's better to keep them in one place rather than letting everyone off on their own. After that we went to St Isaac's Cathedral and Peter-Paul Fortress and who wanted could listen to a very thorough overview of the

Russian history and the life stories of all the czars. In the Peter and Paul fortress was actually my favourite part of the whole trip – a photo exhibition on top

Erasmus visiting the Tsarskoye Selo.

of the fortress wall which showed marvellous panoramas of the city. Since it was raining most of the time, it was fun to watch sunny and warm pictures from under an umbrella.

On Saturday we left for Pushkin to see the summer residence of the royal family, the palace called Tsarskoye Selo – the czar's village. I guess most of us were really astonished by the fact that something that grandiose could have been given for a present to somebody's wife. Golden decorations everywhere, hundreds of rooms one of which completely made of amber, a huge park – some men really know how to please a woman :) While walking around in Tsarskoye Selo we actually even saw sun (!) for a little while. After that it was time to go shopping and everyone found what they wanted in a huge shopping center – caviar, vodka, Russian sweets or anything else that was cheaper than in Estonia.

Erasmus visiting St Petersburg.

to take off and left his passport in Estonia hoping that he will eventually come after us.

After a long bus ride we reached St Petersburg

As our guide Svetlana said – our hotel is one of the best hotels in St Petersburg... IF you like soviet design :)

Beautiful gardens in Russia.

Bilbao, Tallinn ja rahvuslikud konfliktid

Liisi Poomann
Liisi.Poomann@ebs.ee

Elades ise praegu Biskaia pealinnas Bilbaos ning mõeldes tagasi Tallinna linna peale, tuleb silme ette kaks väikest omapäraselt mereäärset linnakest. Mägedelt vaadates näib Bilbao Tallinnast palju väiksem. Tegelikult on Bilbaos kokku umbes 900 000 elanikku, Tallinnas aga vaid 400 000. Mõlemal linnal on olemas oma vanalinn, kuid olgem ausad – Tallinna vanalinn on tuhat korda ilusam ja veidi ka vanem, sest kui Tallinna vanalinnast võime leida ehitisi 11. sajandist, siis Casco Viejo vanimad hooned on 750 aastat vanad.

Tegelikult ei olnud minu eesmärk rääkida geograafiast, vaid elanikest. Kui Tallinnas on suuremad probleemid eestlaste ja venelaste vahel, siis siin on probleemid ETA-ga (Euskadi Ta Askatasuna ehk Baskimaa Kodumaa ja Vabadus). Tänavatel on tihti näha terroristide pooldajate pikette või siis massiüritusi. Juhtusin minagi tänaval voolavat rahvamassi nägema ning huvi pärast küsisin hispaania keeles, millega tegu. Vastata eriti nagu ei tahetud, kuna ma ei küsinud euskera ehk baski keeles.

Imelik mõelda, et mõned inimesed pooldavad terroriste, kuid sellele on tegelikult väga lihtne seletus. Aastatel 1939–1975, kui Hispaaniat juhtis Francisco Franco, keelas ta rääkida euskera keelt, tantsida baskidele iseloomulikke tantse, levitada baski kultuuri jne. Kui keegi astus keelust üle, pandi ta vangi või tapeti. Niisiis Franco ajal oli baskimaalaste kultuur surnud. Selleks et kuidagi Francole

vastu astuda ja terroristlikul viisil Baskimaa vabaduse vastu patriootlikkust üles näidata, loodi 1958. aastal ETA. ETA on tapnud üle 800 inimese ning teinud tuhandeid inimrööve, mis on muidugi kohutav. Seetõttu on paljudel raske mõista, miks pooldatakse terroriste. Kuid osaliselt tänu just ETA-le tõusis baski kultuur jälle tähtsaks kohale.

Eestlased ei pidanud iseseisvuse saavutamiseks asutama terroristide ühendust või tapma ja röövima inimesi. Seega minu arvates peaksime

me üliõnnelikud olema selle üle, mis meil on. Et meil on olemas maa, vabadus, omakultuur, keel, traditsioonid.

Baskimaa pole aga siiamaani vabaks saanud, sellepärast pole ka terroristide ühendus lahku

läänud. Küsisin ühe siin elava noore käest tema arvamust kogu poliitilise olukorra kohta ning ka tema ei saanud aru, milleks ikka veel peavad tegutsema terroristid, kui neil on olemas kõik vajalik – tänavanimed on euskera keeles, koolis on tunnid euskera keeles, rahvatants võib tantsida kõikjal, euskerat võib iga pool rääkida, isegi filmid kinos on euskera keeles – seega ei tohiks nagu kellelgi probleeme olla.

ETA-l on olemas oma poliitiline partei, kuid hetkel on võimul partei, kes keeldub terroristidega suhtlemast. Seega valitseb täielik arusaamatus ja pole teada, millal lõppevad piketid, rahutused, pommipanekud, inimröövid jms.

ETA on tapnud üle 800 inimese ning teinud tuhandeid inimrööve.

Baskimaa pole aga siiamaani vabaks saanud, sellepärast pole ka terroristide ühendus lahku läinud.

Liisi Hispaanias.

Mis ma kõige sellega öelda tahan? Eestlased – olge õnnelikud ☺

Mis on ETA?

ETA ehk Euskadi Ta Askatasuna on Baskimaa rahvuslik terroristirühmitus, mis loodi 1959. aastal. Aastate jooksul on ühendusest saanud relvastatud grupeering, kes taotleb oma tegevusega Baskimaa iseseisvust. Ametlike andmete kohaselt on ETA alates 1968. aastast tapnud üle 800 inimese ning vigastanud sadu. Lisaks on korda pandud ka mitukümmend inimröövi.

Kui palju inimesi ETAsse kuulub, on teadmata. Küll aga on teada, et üle 700 liikme hoitakse vangis Hispaanias, Prantsusmaal või mõned teises Euroopa Liidu liikmesriigis.

Allikas: Wikipedia

Tallinna vanalinn.

Bilbao vanalinn.

Ebsikana Kölnis

Liisa Toomlaid
Liisa.Toomlaid@ebs.ee

Nagu eelmiseski lehes, pakume teile ka novembrikuus võimalust lugeda ühe EBSi tudengi elust välismaal. Seekord õnnestus meil saada ühendus Epp Sarvega. Kindlasti on päris paljud sõbrad ja kolleegid koolis hakanud igatsema Epu rõõmsameelsust ja aktiivset tegutsemist EBSis. Siinkohal on mul hea meel tuua teieni tema tegemistest Erasmuse tudengina.

Kus sa hetkel täpsemalt viibid?

Saksamaal Kölnis.

Millest tuli soov minna välistudengiks Saksamaale? Kindlasti on EBSis palju tudengeid, kes on mõelnud, et võiks välismaale õppima minna, aga mingil põhjusel on sellest mõttest loobunud. Mida sa neile soovitaksid?

Olen siin küll veel õige vähe olnud, kuid selgeks on saanud see, et kogemusi saab siit kuhjaga. Lisaks sõpru üle maailma. Ühtlasi on

võimalik välisülikoolis õppida mõnda ainet, mida koduülikool ei paku.

Minu puhul langes liisk maale, kus räägitakse keelt, mida ma natukenegi oskan ja mille oskust arendada tahan. Keeleoskus ei pruugi otsustamisel muidugi see kõige määravam tegur olla.

Ka keskkonnamuutus on mõnikord hea. Teine riik, teised kombad, kliima, valuuta, inimesed jne. Ammutad välismaal õppides palju uut ja huvitavat, mida tulevikus oma lapsukestele rääkida.

Ning muidugi tasub mõelda tulevasele karjäärile: välismaise ülikooli nimi haridustee nimistus võib nii mõneski tulevases tööandjas sinu vastu rohkem huvi äratada.

Kas sa elad ühiselamus või korteris?

Elan Lindenthali linnaosas korteris koos kahe saksa kuti (Dominik ja Malo) ja ühe neiuiga (Eve). Koolini on umbes 15 minutit jala ning trammiga 5 minutit. Olen rahul :) Korteri on majas, mis kuulub Kölner Studentenwerki (ehk Kölni üliõpilasvõrku). Selliseid maju on tervelt 86 ning ühtekokku elab neis majades kokku ca 4600 tudengit. Mina maksan oma toa eest 280 eurot kuus ning see on võrreldes korteri ja toa seisukorraga VÄGA odav. Teised, kes rendivad korterit (valdavalt vaid tuba) otse omanikult, maksavad vähemalt 380 eurot kuus. Ühtlasi on võimalik elada ühiselamus, kuid paraku jätab sealsete tubade seisukord ning ühika asukoht tublisti soovida.

Kas meie International Clubi töö erineb palju sinu uue kooli omast?

Väga palju ei erine. Ka siin korraldatakse üritusi ning aidatakse sisse elada. Niisamuti kui meie International Clubis on tuutorid, on siin *buddy*'d, kes meie eest hoolitsevad. Vahe on selles, et siinsed *buddy*'d otseselt üritusi ei korralda. Nad küll vahel aitavad neid läbi viia. Nii sõbramehe poolest. Kuna õppetöö algas siinmail 13. oktoobril, siis tuli osa Erasmuse tudengeid siia alles oktoobri alguses. Kokku on meid nõks alla 90 ning umbes 60 võttis osa saksa keele kursusest, mis kestis septembrist oktoobrini. Eks põhifunktsioon on sama – korraldada üritusi ja avitada tudengeid.

Majandustudengitele korraldavad üritusi PIM

Erakogu

Epp koduigatsust veel ei tunne.

(Program in International Management) & CEMS (Community of European Management Schools) Club ja Erasmustele AEGEE (Association des Etats Généraux des Etudiants de l'Europe ehk Euroopa Tudengite Keskliit). Välisstudengite vastuvõttu korraldab ja kooli bürokraatiaga aitab maadelda ZIB (Zentrum für Internationale Beziehungen ehk välissuhete osakond).

Terve semestri vältel on meil AEGEE korraldatud üritusi üsna mitu: Erasmus Get Together Weekend/Halloween (nädalavahetus Kölnist väljas ühes maakohas), National Dish Evening, jõuluturu külastus Aachenis (Aacheni jõuluturg on üks kuulsamaid. Juba ootan!), piparkookide küpsetamise õhtu jne. Programm on tihe ja huvitav.

Kindlasti oled seal juba palju sõpru leidnud. Millised on kõige eksootilisemad rahvused?

Sõbrunemine ja vennastumine-õestumine algas juba esimesel päeval. Olen endale paar lähedasemat sõpra ning sõbrannat leidnud ning olen selle üle ütlemlata õnnelik. Eksootilisemad rahvused? Hmm... üks neiu on näiteks Singapurist. Hiinlasi on siin muidugi õige mitu. Hispaanlasi samuti. Üldiselt on nii, et pigem olen mina kõigile väga eksootilisest rahvusest. Olen siin nimelt ainuke eestlane. Tore on ka see, et eesti keelest ei saa keegi aru (v.a üks soome neiu, kes on õpiku „Keelesild” abil iseseisvalt veidi eesti keelt õppinud). Olen sõbrannadele õpetanud eesti keeles selgeks ka hädavajalikuma sõnavara juhuks, kui saksa/prantsuse/inglise keeles mõnel ajahetkel verbaalselt infot vahetada pole võimalik.

Keeleõppest veel niipalju, et tudengite seas on väga populaarsed *Tandem meeting*'ud. Ühte *Tandem*'isse kuulub näiteks hiinlane ja sakslane või siis sakslane ja prantslane

Erakogu

Sunny Sunday in Köln.

või eestlane ja sakslane. Mõlema huvi on selgeks õppida teise keel. Nad ei õpeta üksteisele mitte ainult sõnavara, vaid ka grammatikat (mõnikord õpiku abil) ja kultuuri (soovi korral). Mu korterinaaber Dominik veetis semestri Hongkongis ning tema on tulihingeline „tandemlane”. Ta ütles, et see aitab keele „värskena” hoida.

On sul õnnestunud ka mõne eestlasega kokku joosta?

Kahjuks mitte. Kui välja arvata sõbranna ja tema töökaaslase töövisti, mille käigus ka minuga kokku saadi. Vahelduseks oli päris värskendav eesti keelt rääkida.

Kas sa oled riigi ja kooli valikuga rahul?

Siiani olen väga rahul. Universität zu Köln on Saksamaa kõige suurem ülikool. Kuues teaduskonnas õpib ühtekokku tervelt 42 000 tudengit ning ainuüksi minu teaduskonnas õpib ligikaudu 10 000 tudengit. Eks sellel ole ka omad head ja vead. Positiivne on see, et õppeainete skaala on üsna lai ning igapäev leiab endale siit palju meelepäraseid aineid. Negatiivne on aga suurele ülikoolile omane anonüümsus. Kui EBSis tunnevad õppejõud oma tudengeid vähemalt nägupidi, siis siin on tudeng vaid matriklinumber. Ühes loengusaalis on keskmiselt 400–500 tudengit. Ja kui mõne kirjatöö kirjutamise või loengu käigus tekib küsimusi, siis õppejõudu pärast loengut kõnetada pole võimalik. Spetsiifiliste küsimuste jaoks on õppejõududel umbes kaks tundi nädalas, n-õ *office hours*. Tjah. Ning seal lõõgile saada pidi praktiliselt võimatu olema.

Tore on aga see, et tudengid moodustavad *study group*’e, et üksteist (vähemalt) eksamiteks valmistumisel aidata.

Ning sinne ülikooli õppeinfosüsteem on alla igasuguse arvestuse. EBS (ja Eesti üldiselt) on mind selles suhtes ikka väga ära hellitanud. Asi pole vaid keelebarjääris (veebipõhised sõnaraamatud on vajadusel abiks), vaid süsteemi loogilises ülesehituses. Isegi siinsed tudengid ja töötajad (kes meid ainetele registreerimisel aitavad) ütlesid, et ka nemad peavad info saamiseks kõvasti närve kulutama ja vaeva nägema. Aga kui kohe mitte kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab. Nii et pole hullu midagi.

Kas tunned ennast Kölnis koduselt?

Jah. Väga. Minu teine valik oli Berliin, kuid mastaabilt oleks see minu jaoks liiga suur linn olnud. Köln on aga oma kompaktsusega ja rohulusega selle poolelise kuuga mulle juba väga armsaks saanud. Minu kodu lähedal on kolm imeilusat parki, kus on mõnus sõpradega piknikut pidada, jooksmas käia, päikesevanni võtta, lugeda, niisama lebaskleda jne. Köln on tõeline tudengilinn ning ma naudin seda. Vägaagi.

Kuidas on lood koduigatsusega? Kuidas on sellest kõige paremini võimalik üle saada?

Koduigatsust pole siiani veel tekkinud. Kõige paremini on sellest võimalik üle saada nii, et

istud õhtul arvuti taha ja logid end sisse MSNi ja Skype’i või suhtled e-kirja teel. Aitab iga kord! Ka mõne sõbra/sugulase külastus on hääd ravi.

Milline on su päevaplaan?

Olenevalt päevast kell 6 või 8 üles. Banaan. Jooks (kui samal päeval trenni pole). Pesu. Hommikusöök. 8-ks või 10-ks kooli. Kell 12 on lõuna. Kella 14–16 loeng. 18.30 trenn. Kodu. Mõnel päeval mul loenguid ei ole ja mõnel päeval on kolm eri loengut õhtuni välja ning hinge saan tõmmata vaid lõunapausil. Igal juhul leian ka õhtuseks lõõgastumiseks aega.

Millega sa seal peale õppimise veel tegeled?

Tantsutrennides käin. Korraldan sõpradega õhtusööke ja laupäeviti või pühapäeviti ka *brunch*’e (see on päris nauditav). Ühtlasi mängin turisti ning külastan kamraadidega ümberkaudseid linnu. Ja vahel käin ka ööklubis tantsukingi kulutama.

Kas sakslased erinevad väga eestlastest?

Üldplaanis mitte, kuid sakslased on ehk veidi abivalmimad kui eestlased. Minule kui uustulnukale on see vägagi tähtis. Sakslastele meeldib planeerida ning kõik peab olema korrapärane.

Sakslased ise ütlevad, et lõunasakslased on temperamentsemad ja avatumad ning põhjaksakslased on introvertsed ja reserveeritumad. Üks minu korterinaabritest on põhjast ja ta on üsna napolisõnaline, aga muidu väga tore. Minule isiklikult sakslased meeldivad. On alati meeldinud.

Lugedes erinevate tudengite elust välismaal, tekib kindlasti paljudel soov saada osa võimalusest viibida semester või kaks välismaal. Rohkem informatsiooni sellest, kuidas see kõik võimalik oleks, saate meie kooli Erasmuse programmi koordinaatorilt Eve Müürilt.

Järgmises Tudengilehes on kõigil võimalik lugeda meie teiste välismaal viibivate tudengite elust ja tegemistest. Seniks ilusat semestri jätku, rõõmsat ja töökat meelt!

Erakogud

Erasmuste grupipilt Kölnis.

Yoga helps to concentrate and relax

From the end of October a real Hindu Jaiveer Singh started giving yoga lessons in EBS. The lessons are held every Friday at 5pm. Ülle Pihlak had a lovely chance to get to know Jaiveer better. In the following article Jaiveer tells about himself and his life in India and Estonia, explains different yoga styles and why one should practise it.

How long have you been in Estonia?

In Estonia I have been about 1 year.

Why did you choose Estonia and not some warm country like Spain, Italy, and Greece?

I have been here before. I know Estonian for 7 years. My staying here has 2 reasons – one of them is passion and the other is craziness.

You teach yoga. Where did you learn it?

I have been teaching yoga for 15 years. I learnt it in India and I got my diploma in Yoga education also from India.

What good does yoga to people who practise it?

Yoga starts with the body and when your body is well, you can go further and then yoga also influences your mind and your brains. Body and mind are related very closely, they are actually one. Yoga makes your body healthier and gives you additional energy.

Students of EBS are always very busy. Besides studying, most of them also work or run their own business. How can yoga help our students?

Yoga will help them to concentrate and to relax. After working 23 hours and practising yoga for only 20 minutes, they do not feel so tired and they do not need to sleep so long as without yoga. Also after yoga practice your work will have quality and you can do much more in 24 hours than before. Because yoga helps them to relax they are able to give better results and see many things differently. They can find better solutions to their problems.

What is your opinion about planning? We expect business people to make their business plans for 10 and even for 20 years.

You can make plans, if you do not trust your own intuition. But we must accept that we are not alone in this world. We can make our plans but other people also make their own plans. Yoga helps to develop intuition and you can make the right decisions without planning. And you can understand reality much more.

Can yoga also change a person's personality?

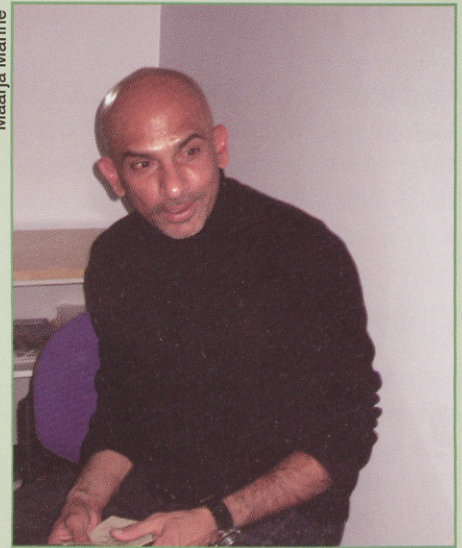
Yes. I am 100% sure that it can. When you practise yoga, you will become more self-confident and happier. There are 8 limbs of yoga that gradually make a person better and better. These limbs are called yama, niyama, asana, pranayama, dharana, dhyana and samadhi.

Some of our students may be afraid that after practising yoga they become so good people that they give away all their money and are not able to do business any more. Do you have a good answer for them?

It will not happen. Being a good person means that you are able to enjoy life more fully. You cannot enjoy life without having a good health and a lot of energy. When you are enjoying your life, you will be more relaxed and make better decisions. And when you do not want to harm other people (Ahimsa), your business will face better success. When you learn the art of giving, you open the door for your own prosperity.

There are many kind of yoga (raja, hatha, jnana, karma, bhakti, mantra and kundalini) – can people choose only one of these or is it better to practise all kinds of yoga

Maarja Männe

Our new yoga teacher.

simultaneously?

The most basic yoga is hatha yoga. You cannot practise raja yoga for example before you have very good health and you can sit in the same position absolutely straight for one hour. Raja yoga deals with chakras. You can also practise karma yoga that means that you do only those things that are good for other people and for yourself. You can practise bhakti yoga or mantra yoga if you are a religious person. Kundalini yoga deals with opening the energy channels or nadis and you can practise jnana yoga and deals with knowledge. According to jnana yoga you will obtain enlightenment after you know everything in the world.

How can that be possible?

In the Upanishads we have a story where the students asked the same question from their guru. And the guru's answer was that when you know yourself, then you know everything. But I am teaching only hatha yoga.

What kind of yoga is the most suitable for business people?

All kinds of yoga are good for business people, especially hatha yoga and raja yoga. You cannot be good in business if you are stressed and do not feel good. And you also cannot be good in business if you lack self-confidence. The easiest way to improve your business is practising yoga, getting your health into better condition and raising your energy level.

Ebsikas, kes laulab end läbi elu

Kaarel Tamm
Kaarel.Tamm@ebs.ee

Vihmane sügisõhtu. Kohtumine Ikea. Vaatamata vihmale tuli ta reipal sammul ning naeratus näol. Rääkisime tema õpingutest, muusikast ja elust üldse.

Kuidas EBSi õppima sattusid?

Õppisin EBS Gümnaasiumis, kus asutasin ka õpilasomavalitsuse ning olin selle president. Tolleaegne direktor ütles, et minus on eeldusi, et saada heaks juhiks. Esimene samm, mis suunas äri juurde, oli õpilasfirma asutamine gümnaasiumis. Keskkooli lõpus hakkasin oma firmat asutama ning nägin võimalust teooriat praktikas rakendada ja sedakaudu areneda. Lisaks pakkus EBS mulle ka stipendiumit, et õpinguid jätkata.

Millised on sinu ambitsioonid seoses äriaga?

Praegu on veel raske öelda. Näen ennast tulevikus pigem ettevõtjana, kuid turunduse või müügi valdkonnas töötamine on atraktiivne. Olen kaasa löönud ka ürituste korraldamises ja see tundub mulle sobivat. Põhiline on hetkel siiski õppida ning pärast seda saab edasi vaadata.

Millega sa peale EBSis õppimise veel tegeled?

Olen üliõpilasesinduse esinduskogu spiiker ning valmistan ette üliõpilasesinduse juhatusse kandideerimist. Suvel töötasin väljaande European-Times jaoks, kuid see projekt on nüüdseks läbi. Aeg-ajalt on ülesastumised bändiga või õhtujuhina ning õpin ka laulukoolis. Loomulikult meeldib mulle veeta aega ka sõprade ja kursakaaslaste seltsis, nagu igal noorel.

Räägi paari sõnaga muusika õppimisest lähemalt!

Väiksena laulsin viis aastat poistekooris, aga siis tuli väike paus ning nüüd mõni aasta tagasi hakkasin uuesti laulmise vastu huvi tundma. Nüüdseks olen õppinud aasta WAFi laulukoolis. Suurimaks ambitsiooniks on praegu oma häält arendada ja siis vaadata, mis edasi saab. Kindlasti on minu isa elukäik mulle mõju avaldanud, kuid isa ei ole mind kunagi otseselt ei laulmise ega muusika juurde suunanud. Laste muusikakoolis õppisin kuus aastat klaverit ning kolm aastat kitarril.

Karaoke – kuidas sa selle enda jaoks avastasid?

Algselt oli karaoke väljund laulmiseks, kui ma veel laulukoolis ei õppinud. Seega ma enam nii tihti seal laulmas ei käi. Esimest korda sattusin karaoke laulma, kui pidin kohtuma tuttavaga ning juhuslikult oli seal ka karaoke. Praegu käin harva (kui mitte just õhtujuhina), sest nüüdseks on mul teised väljundid. Tõenäoliselt seostub enamikul inimestel karaokega selline pilt, kus mõni lõbusam inimene väga koledasti laulab. Kahjuks on asjad nii, et sellised tõrvatilgad meepotis rikuvad ära kogu karaoke maine. Paljud inimesed ei tea, et karaokes käib ka palju neid inimesi, kes oskavad laulda ja teevad seda hästi.

Käisid Soomes karaoke maailmameistrivõistlustel – kuidas läks?

Sain sinna võistlusele sellega, et läbisin elukalt

Nimi: Kaspar - Ikevald Rannap

Vanus: 20

Eriala: rahvusvaheline ärijuhtimine, teine kursus.

Hobid: korvpall, bändis laulmine, lugude kirjutamine, õhtujuhtimine, lugemine.

Elumoto: „Kasuta päeva!” ja „Pigem miks mitte, kui miks”.

kolm eelvõistlust ning sain nii Eesti meistriks. Võistlus oli väga huvitav ja lahe kogemus minu jaoks. Mul on hea meel, et sain enda oskused proovile panna ja oma riiki esindada. Sellel võistlusel kohtusin väga paljude huvitavate inimestega eri riikidest ning esimest korda sain olla nii suure rahvusvahelise publiku ees. Osavõtjaid oli 35 ning sain kuuenda koha.

Millest unistad? Kuhu tahad elus jõuda?

Praegu tahan ennast arendada ja leida enda jaoks kõige sobivama tee. Mul on mõned unistused, kuid need jätaksin enda teada.

Elasid väiksena USAs. Mis mõju see sulle avaldas?

Mulle on alati meeldinud reisida ning olen mõelnud ka Erasmuse programmi peale, et minna kuhugi vahetusõpilaseks. Mind erutab mõte elamisest võõras riigis ja seal üksinda hakkamasaamisest. Kuna elasin USAs kaheksanda eluaastani, siis olen arvatavasti seetõttu natuke avatum ja otsekohesem. Tahaksin kindlasti mõne aja kusagil välisriigis elada, kuid lähiaastatel on üks peamine eesmärk lõpetada kool.

Mida tahaksid öelda teistele ebsikatele?

Et ebsikana hooliksime ja toetaksime üksteist rohkem ning oleksime uhked, et oleme ebsikad. Kuna meie ülikoolis on teiste ülikoolidega võrreldes vähem tudengeid, siis seda enam peaksime kokku hoidma. Meid võib küll vähem olla, aga oleme tublid. Olge positiivsed ja uskuge endasse!

Dmitri Korobitsov

Ikevald otsib alles oma kohta elus.

Praktikal Dominikaani Vabariigis

Rauno Varblas

„Tõmmunahaline mees krutib merengerütme mängiva raadio nupud oma näguripäevi näinud sõiduautos põhja, kargab välja ja kinnitab pakkekummi abil sõiduki katusele taksoplafooni. Hetkega on autost saanud *concho* ehk maakeeli ühistakso. Taksojuht hakkab kätega vehkides ja üle muusika täiest kõrist „*Arriba! Arriba!*” karjudes ümber auto käima ja auto katusele pörutama, nii et vaene romu on iga hetk koost vajumas. Hetke pärast ongi autos neli reisijat ja läheb sõiduks. Sõidu ajal kasutab *concho*-juht piduri asemel pasunat. Võib-olla sellepärast, et *concho* on piisavalt suur ja romu, et tal sellest kahju pole, aga võib-olla ka sellepärast, et pidurid ei tööta juba ammu. Tegemist on ilmselt tõsisest avariist läbi käinud ja koduste vahenditega üles toksitud sõidukiga: uksepaneele pole (uks käib lahti ainult väljastpoolt – käsi aknast välja), küljeaknaid pole, katus on nagu tähistaevas, põrandal mingid metallplaadid (millele ei julge korralikult toetada – äkki astud läbi). Ainus asi, mis tipp-topp töötab, on raadio. Niisiis sõidame viis minutit ja äkki hakkab metsikult sadama. *Chófer* jahvatab midagi hispaania

keeles ja jagab reisijatele kätte topsikud. Ma imestan, et kas nüüd läheb võtmiseks, aga ei – *chófer* kannab lihtsalt hoolt, et reisijad liiga märjaks ei saaks – paned oma topsiku enda kohal oleva suurima katuseaugu alla...”

See lugu pärineb aastast 2004, kui käisin AIESECI praktikal Dominikaani Vabariigis.

Dominikaan on pindalalt umbes Eesti-suurune riik Kariibi meres Haiti, Kuuba, Jamaica ja Puerto Rico vahel. Töötasin IT teenuseid pakkuvast ettevõttest tarkvarainsenerina, põhiliseks projektiks aasta jooksul oli ühele lennujaamades maapealse teenindusega tegelevale ettevõttele raportite süsteemi programmeerimine. Töö oli huvitav ning töökaaslasel toredad. Aga kuigi töökogemus oli asjalik, ei olnud sellega seotud kõige olulisemad muudatused, mis võõrsil veedetud aasta minu ellu kaasa tõi.

Ladina-Ameerika maades nõutakse üldjuhul kohaliku keele (hispaania või portugali keele) oskust, mis mul puudus täielikult. Teadsin kohale jõudes vaid kolme fraasi: „*hola*”, „*gracias*” ja „*una chica bonita*”. Dominikaani

praktikale minnes oli mul omajagu ka õnne: esiteks ei eeldanud mu töökoht hispaania keele tundmist (mu ülemus oli sakslane) ja teiseks oli seal juba mind ees ootamas hea sõber AIESEC Eesti päevilt, kes aitas mul kohalikku kultuuri sisse elada. Esimesed paar kuud oli täielikult võõrkeelses keskkonnas muidugi raske toime tulla, aga hakkasin kohe usinasti õppima ning umbes nelja kuu pärast olin küllaltki hästi võimeline hispaania keeles suhtlema. Poole aasta möödudes nõudsin juba oma kohalikelt sõpradelt, et nad minuga edaspidi hispaania keeles suhtleks. Uue keele äraõppimine ja võimalus suhelda enam kui 400 miljoni inimesega nende emakeeles ongi kõige olulisem muudatus, mille praktika minus põhjustas.

Ladina-Ameerika inimesed on üldiselt elurõõmsad ja stressivabad ega lase ennast häirida materiaalsetest probleemidest. Ja sealse kultuuri üheks olulisemaks meelelahutuseks ja sotsiaalse suhtlemise vormiks on tantsimine. Dominikaani rahvustantsudeks on *merengue*, *bachata* ning loomulikult tantsitakse seal ka kogu Ladina-Ameerikas (ja üle maailma tegelikult) populaarseid salsat ja *reggaeton*'i. Oma esimese *merengue-bachata-salsa* tantsutunni sain igatahes kohalejõudmise päeva õhtul. Tantsimine hakkas mulle meeldima ja pärast kodumaale naasmist täiendasin ennast selles valdkonnas edasi ning avasin vähem kui kaks aastat hiljem Tallinnas oma Ladina-Ameerika tantsude kooli, mille põhitegevuseks on Ladina-Ameerika tantsude ja kultuuri tutvustamine Eestis ja mille ümber on praeguseks kogunenud Eesti suurim aktiivsete salsahuviliste seltskond. Olen pärast praktikal käimist jäänud ikka ja jälle sinna kanti tagasi reisima (nüüdseks käinud veel kaheksas Ladina-Ameerika riigis).

Kokkuvõtteks on praktika kaugel maal muutnud mu elu ettearvamatul kombel. See on olnud võimalus eneseavastamiseks ja pannud mind proovile täiesti teistsugustes olukordades ja keskkonnas. Olen näinud palju kauneid kohti, vestelnud väga huvitavate ja eriliste inimestega, saanud osa hetkedest, mis on ülevad ja uskumatud. Olen avastanud endas uusi omadusi ja huvisid, millest varem aimugi ei olnud. Maailm on minu jaoks tükki maad suuremaks ja kodusemaks muutunud.

Erakogu

Rauno.

Tšernobõl aastal 2008

Kaarel Tamm
Kaarel.tamm@ebs.ee

Rain Dorbek on tõenäoliselt üks vähestest ebsikatest, kes on käinud Tšernobõlis uurimas seal 1986. aasta aprillis toimunud tuumakatastroofi järgset tänapäeva. Rain töötab Eesti Energias, kus ta on Rohelise Energia programmijuht. Sisuliselt vastutab ta kogu Eestis toodetava taastuvelektri müügi ning laekunud raha eest uute projektide arendamise või renoveerimise eest. Allpool on kokkuvõte Raini Tšernobõli muljetest.

Mõte Tšernobõli minna on peas keerelnud mitu aastat. Kuna hetkel on Eestis tuumajaama teema ülimalt aktuaalne ja see puudutab ka mind, siis andiski see tõuke lõpuks seal ära käia. Koos ühe EE juhatuse liikmega otsustasime olukorra negatiivse poole oma silmaga üle vaadata. Eriti veel põhjusel, et pole kaugel aeg, kui tsoon taas kõrvalistele isikutele suletakse.

Läksime Riiast lennukiga ja saabusime reedel Kiievi Borispoli lennujaama, mis oli ka omamoodi elamus. Kui meid poleks ootamas olnud meie autojuhti, seikleks me vist siiani seal. Reede õhtul jalutasime linnas – Kiiev tänapäeval on midagi sellist nagu Tallinn ja Eesti aastatel 1994–1995. Selline

suhteliselt sovetlik elulaad, mis on võrreldav kallite firmapoodide ning uhkete autodega. Tõenäoliselt on äärelinna igapäevaelu hoopis midagi muud, aga kuna meie hotell asus otse kesklinnas Vabaduse väljakul, siis oli meie silma all ainult Kiievi luksuslikum pool.

Laupäeva hommikul asusime teele Tšernobõli suunas. Mida tsoonile lähemale, seda sirgemaks ja laiemaks läksid teed. Esimene, 30 km kontrollpunkt: tõkkepuu, sildid, mõtteseadmed, laigulistes riietes mehed. Kontrolliti passe ning valitsuse eelnevalt antud luba tsooni siseneda. Vaikselt hakkab kohale jõudma, et oleme tõesti seal. See oli ka viimane koht, kus mõnda elusat looma nägime. Edasi kohtasime vaid ühte põtra, aga mitte ühtegi putukat.

Tšernobõli linnas elab tuhatkond inimest, kellest suur osa on teadlased ja turvapersonal. Kuna kogu tuumajaam suleti vaid mõni aasta tagasi, tegeleb seal ligi 8000 inimest igapäevaselt jaama konserveerimisega. Nead elavad umbes 50 km kaugusel olevas ja tühja koha peale ehitatud asenduslinnas, mis paari aasta pärast muutub samuti kummituslinnaks. Kohalikus teaduskeskuses kohtume oma giidi Juriga. Ta on 30ndate alguses rõõmsameelne kutt, seljas särk kirjaga „Young and Radioactive”. Edasi siirdume 10 km kontrolltsooni punkti, kus taas kontrollitakse

Selline aktsioon tuli eelnevalt kooskõlastada. Erinevate mõtteäärmuslaste hirmus on nad sellele suhteliselt tundlikud.

pabereid. Jätkame teekonda.

Pärast mõnda mitteplaneeritud peatust on ka esimene ametlik peatus – 5. ja 6. reaktori veejahutustornid, jahutusvee kraav, poolikud reaktorid. Kaheksa kraanat ikka veel püsti. Olgugi et tuult ja inimesi ei ole, kostab sealt metalli paindumist ja kolksatusi. Korraks käis läbi mõte, et miskit kukub kohe kokku. Esimest korda lülitakse sisse dosimeeter: näit on kõigest 3,5 korda üle lubatu. Avaneb vaade ka reaktorite 1, 2 ja 3 ning plahvatanud 4ndale. Samuti hämmastab meid sealse elektrivõrgu mastaapsus ja nüüdisaegsus.

Järgmine peatus on tuumajaama 1. ja 2. reaktori ning administratiivhoone ees. Jalutame raudtee sillale kalu vaatama. Kanalis on haugid. Üllatuseks ujusid ringi kalad nagu meilgi. Ei olnud neil vuntse ega kahte saba. Ükshetk aga ilmus kohale haug, mis oli suurem kui delfiin, mida aasta tagasi ühes veepargis nägin. Siis kiilus mõistus ikka kinni küll. Giidi sõnul tsoonis loomi jahtida ja kalastada ei tohi, seetõttu kasvavadki nad nii suureks. No kes teab...

Edasi sõitsime ümber jaama. Jaam on ikka väga suur. Peatus sarkofaagi ees – vaikne koletis oma und magamas. Dosimeeter näitab 32 korda üle lubatu, aga see ei tekita mingit hirmu, sest radioaktiivsust ju ei näe, ei kuule, ei tunne.

Jätkasime liikumist Pripjati linna suunas. Linna sildi juures teeme pilte ning räägime.

Rain Dorbek

Pripjati keskvaljakul asub Energeetikute maja - kunagine meelelahutuskeskus ning spordikompleks.

Dosimeetri näit on kõigest kaheksa korda üle normi. Meil ei ole aimugi, et 50 m edasi läbime ala, kus radioaktiivsuse tase on juba üle 150 korra normaalsest kõrgem.

Viimane, kolmas kontrollpunkt. Taas paberimajandus ning olemegi Pripjati linnas sees. Sõidame mööda peatänavat, mis meenutab pigem metsateed. Pingsalt passime ees olevat maja, kui äkki avastame, et tegelikult on kahel pool teed suured kortermajad – kõik on nii kinni kasvanud, et ei paista väljagi. Isegi telefoniputka oli kahe suure puu vahele kinni kasvanud.

Pripjat oli kõigest 16 aasta vanune linn. Elanike keskmine vanus oli 26 eluaastat ja elanikke ligi 50 000. Kogu tsoonist evakueeriti umbes 136 000 inimest. Pripjat oli NSVL kõige moodsam linn.

Suundume hotelli, kohe kõige üles presidendi sviiti. Kõik, mis lõhkuda annab, on lõhutud. Puud kasvavad elutoas kiviparketi vahelt. Kõikjal, kuhu silm ulatub, on suured puud ning nende vahel korrusmajad. Nagu vaataks meie Mustamäge džunglis.

Edasi jalutame linnas ringi. Elektriautod, karussellid, vaateratas, teater. Radioaktiivsuse tase asfaldil 8–10 korda üle normi. Vaatamist ja kohti, kuhu oma nina toppida, on ikka meeletult. Lähme ujulasse. Jälle suur spordisaal, mõned spordivahendid, ronimiskõis veel laest rippumas, selle vastupidavust katsetada ei julge. Bassein on loomulikult veest tühi. Basseini põhjas on kenasti kõrvuti ujumisestad. Edasi läksime koolihoonesse. Kunagi ligi 5 m laiune tee kooliukseni oli vaid vaevu märgatav rada. Laste liumäed ja korvpallirõngad seisid nukralt põhimõtteliselt keset metsa. Esimene korrus – söökla, garderoob, klassiruumid, laste võimlas pallid ja teised spordivahendid põrandal laiali, ning ka raamatukogu. Me pole kunagi varem kõndinud raamatutel, eriti veel ligi poole meetri paksuse kihi peal. Tsoonist on lubatud kaasa võtta ainult raamatuid. Siiski me seda ei tee, sest tavaradioaktiivsusest ohtlikum on tsoonis hõljuv radioaktiivne tolmu, mis ladestub organismi ja sinna jääb. Need raamatud olid kõike muud kui tolmuvabad.

Avastame, et oleme ajahätta jäänud. Teatud kellaks peab 10 km tsoon tühi olema. Käimata jääb haigla, sadama ja eemal külas elava

mutikese juures. Saastatud autoparki ei oleks me kahjuks näha saanud, sest valitsus on selle küllastamise ära keelanud. Liiga radioaktiivne ja range valve all.

Liigume tagasi Tšernobõli linna, kus pakuti viiekäigulist lõunasööki. Tšernobõl on küll viimane koht, kus sööks, aga kuna kõht on tühi ning laud klassikaliselt vene rikkaliku söögi all lookas, sööme ikkagi. 10 km kontrollpunktis kontrollitakse auto, jalad ja muud asjad üle veidi kangema dosimeetriga. Ohtu ei paista me kujutavat. 30 km kontrollpunkt: auto läbib põhjalikuma ülevaatus, samuti ka inimesed. Kõik paistab endiselt korras. Seal kohtusime ka tuumajaama peainseneriga. Teda vaadates pakuks teda olevat suvaline talumees, kuid mitte see, kes ta tegelikult on. Tavaline papike vana Ladaga, läki-läki peas ja puhvaika seljas.

Õhtuks olime nii väsinud, et suurt peale oma mõtete mõtlemise teha ei suutnud. Meid pani mõtlema fakt, et samal tehnoloogial baseeruv Sosnovõi Bori tuumajaam Venemaal on Tallinnast kõigest 300 km kaugusel. Kui see peaks vaatamata viimase aja täiendustele siiski oma kaane pealt ära lööma ja kui tuul on „soodne”, siis 20 aasta pärast käivad turistid mööda Tallinna samamoodi nagu meie seal.

Tšernobõli katastroof sellisel kujul oli halbadest variantidest parim. Kõige mustema

stsenaariumi kohaselt oleks võinud juhtuda ahelreaktsioon, mis oleks muutnud 95% Euroopast elamiskõlbmatuks ja pühkinud maatasa nii mõnegi Euroopa suurlinna.

Lõpetuseks sobiks tsiteerida toleaeegseid NSVL poliitikuid, kes enne 1986. aastat väitsid „It will never happen!” ja pärast plahvatust väitsid „It will never happen again!”

FAKTID:

Uue sarkofaagi ehitus on kümme aastat ajakavast maas. Sarkofaagi ehitusse kaasati umbes 500 000 inimest ja see maksis 18 miljardit dollarit.

Piirkonna täielikuks ohutuks muutmiseks kulub 490 000 aastat.

NSVL võimsaim tuumapomm oli SS18, mis oli 100 korda võimsama radiatsioonivõimsusega kui Tšernobõli katastroof. NSV Liidul oli neid kokku 2700 tükki.

Tuumakompleksi ehitus peatus kohe pärast plahvatust. Algselt oli planeeritud sinna rajada 12 reaktorit.

Youtubeonpaksulttäisdokumentaalfilme, soovitan vaadata järgmisi: Inside The Sarcophagus, Chernobyl Disaster Incident jpm.

Rain Dorbek

Tuumajaam asub Pripjatist linnulennult mone kilomeetri kaugusel. Praegu just nagu hiigelsuur ehitus keset metsa, kuid siiski peitub seal metsas kunagine ideaallinn.

14

EBS Student Council's 14th Birthday

"Extremely Better Stronger"

November 28, 2008 @ 22.00 - Astoria Palace Night Club

Presale in room 208: with Ebsikas Card 100 kr, without 150 kr

On spot: with Ebsikas Card 150 kr, without 300 kr

More information: www.ebsikas.ee/bday

Astoria Palace
NIGHT CLUB